

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Ternaarderwei 54, Wierum

projectnummer: 557.08.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie

Datum: 14-11-2019

Inleiding

KADER

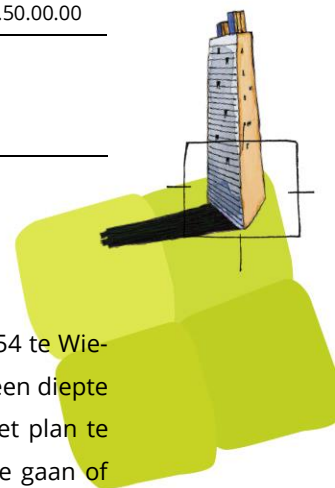
De initiatiefnemer is voornemens om achter de huidige bebouwing aan de Ternaarderwei 54 te Wierum een spoelplaats en verharding, met voldoende manoeuvreerruimte, te realiseren met een diepte van 50 meter aan de westzijde van de huidige bebouwing. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 30 oktober 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: onbewolkt, circa 8°C, droog en een matige wind.

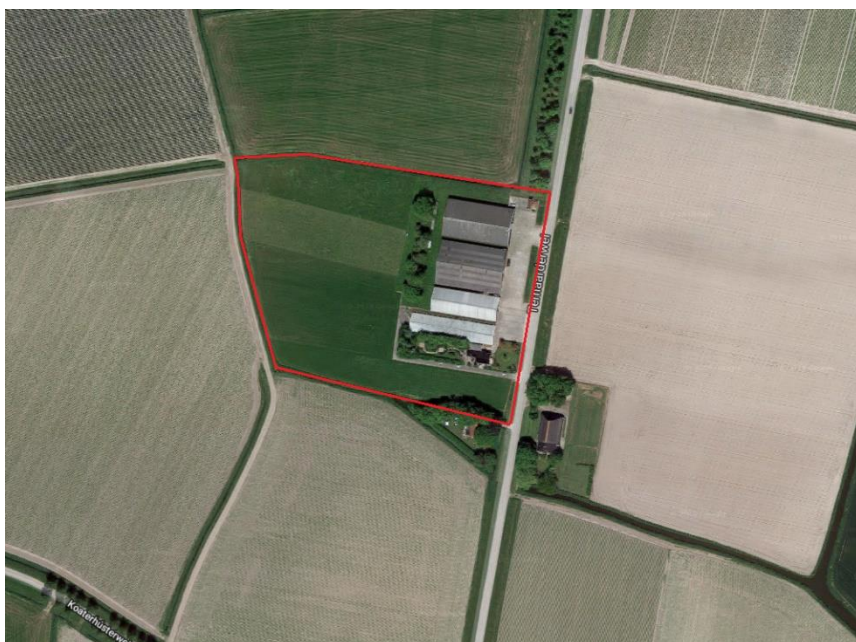
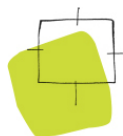
PLANGEBIED

Het plangebied betreft een loonbedrijf met een viertal loodsen en een bedrijfswoning. Dit bedrijf ligt ten zuiden van Wierum aan de Ternaarderwei 54 en grenst rondom aan percelen grasland en akkers. Het oosten van het plangebied betreft een verhard oppervlak welke dient om de bebouwing toegankelijk te maken. In het westen van het plangebied, achter de loodsen, staat een rij bomen. Ten zuiden van de loodsen staat een bedrijfswoning met grote tuin. Zowel de loodsen als de bedrijfswoning zijn opgetrokken uit baksteen met een golfplaten dak. Het woonhuis heeft een pannendak. Rondom het plangebied loopt een watergang.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een spoelplaats en verharding met een diepte van 50 meter ten westen van de loodsen. Hiervoor wordt de bomenrij gekapt en grond vergraven. De rij met bomen die gekapt wordt, zal worden vervangen door een nieuwe beplantingssingel rondom de te realiseren verharding met spoelplaats.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.





Figuur 1. Topografische kaart met de locatie van het plangebied (rood). (Bron: Google Maps)

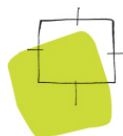


Figuur 2 en 3. Impressie van het plangebied op 30 oktober 2019. Links het aanzicht op de bomenrij vanaf de zuidkant, rechts het aanzicht vanaf de noordkant.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).



Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 29-10-2019 09:46:31) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën en een enkele ongewervelde (het spiegeldikkopje).

Vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit een aantal algemene grassoorten, zoals Engels raaigras. De opgaande beplanting bestaat onder andere uit zwarte els en meidoorn.

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Deze zijn gezien de terreingeesteldheid en de voedselrijkdom ook niet te verwachten.

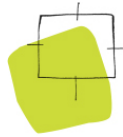
Er is een aantal jaarrond beschermde vogelsoorten bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus en gierzwaluw (Quickscanhulp.nl). In de bomenrij zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Er zijn in het projectgebied ook geen nesten waargenomen van algemeen voorkomende broedvogels. Wel zijn in de groenstructuren in het projectgebied algemeen voorkomende broedvogels broedend te verwachten, waaronder merel en houtduif. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

De bomen zijn onderzocht op scheuren en holtes die kunnen leiden tot jaarrond beschermde nesten of verblijfplaatsen van vleermuizen. Dergelijke openingen zijn niet waargenomen. Door het ontbreken van deze scheuren en holtes in de bomen kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen worden uitgesloten.

Het plangebied kan mogelijk onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Er zal echter geen hoogwaardig foerageergebied verloren gaan, aangezien er in de omgeving voldoende alternatief en hoogwaardig foerageergebied aanwezig is. Het plangebied vormt geen onderdeel van een belangrijke vliegroute van vleermuizen door het ontbreken van aaneensluitende rijen opgaande beplanting of watergangen.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.



Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals egel en huisspitsmuis (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingesteldheid worden deze soorten ook niet verwacht in het plangebied.

De watergang in het plangebied vormt geschikt landbiotoop en/of voortplantingsbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals meerkikker en bastaardkikker (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Geschikt biotoop voor niet-vrijgestelde soorten is in het plangebied niet aanwezig.

In de directe omgeving van het projectgebied is het spiegeldikkopje waargenomen (Quickscanhulp.nl). Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop voor spiegeldikkopje of andere soorten beschermde ongewervelden, zijn deze niet in het plangebied te verwachten.

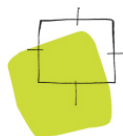
Waarnemingen van beschermde reptielen uit de directe omgeving van het plangebied zijn niet bekend (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingesteldheid worden beschermde reptielensoorten niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt biotoop in het plangebied.

Ook waarnemingen van beschermde vissensoorten zijn vanuit de directe omgeving van het plangebied niet bekend (Quickscanhulp.nl). Beschermde vissensoorten zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de directe omgeving en het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten kunnen daardoor uitgesloten worden.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten die in het plangebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen, ten gevolge van de werkzaamheden, treden niet op.



Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor buizerd en slechtvalk. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

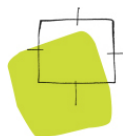
Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uit-



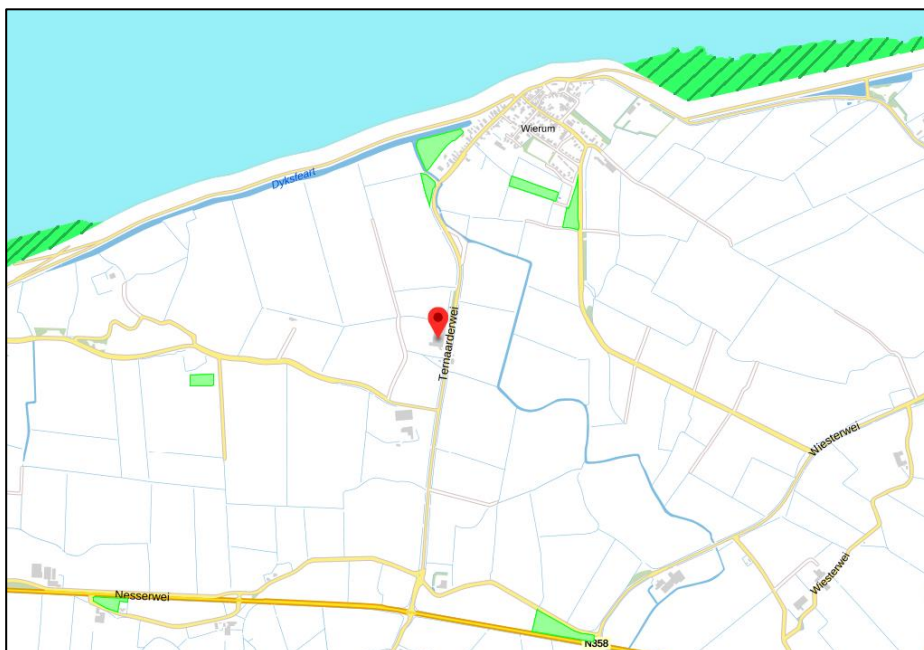
gewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

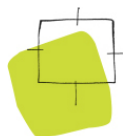
In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op kleine afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Waddenzee' dat gelegen is op een afstand van circa 800 meter ten noorden van het plangebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op ruim 1,2 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' omvat een bosstrook die op circa 500 meter afstand ten noorden van het plangebied is gelegen. Het meest nabijgelegen weidevogelkansgebied is gelegen op een afstand van circa 8 kilometer ten zuidwesten van het plangebied.



Beschermde gebieden rondom het plangebied (rood). Lichtgroen: Natuur buiten NNN. Groen gearceerd: NNN. Lichtblauw: Natura 2000-gebied (bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl).

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief kleine afstand van het Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. Hierdoor zijn in potentie effecten mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura



2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of bij aanleg en gebruik sprake is van depositie boven de 0.00 mol N/ha/jaar op relevante Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en de aard van het plan zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN, natuur buiten het NNN en weidevogelkansgebieden. Deze inventarisatie is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het wel nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

De AERIUS-berekening moet uitwijzen of er negatieve effecten in het kader van de Wnb beschermde gebieden zullen optreden. Op basis daarvan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn, zoals het aanvragen van een vergunning van de Wnb.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.